

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно „Стратегическа рамка на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2014 — 2020 година“

(COM(2014) 332 final)

(2015/C 230/13)

Докладчик: г-н Carlos TRINDADE

На 6 юни 2014 г. Европейската комисия реши, в съответствие с член 304 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно

„Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно стратегическа рамка на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2014 — 2020 година“

COM(2014) 332 final.

Специализирана секция „Заетост, социални въпроси и гражданство“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 20 ноември 2014 г.

На 503-тата си пленарна сесия, проведена на 10 и 11 декември 2014 г. (заседание от 11 декември), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 189 гласа „за“, 23 гласа „против“ и 20 гласа „въздържал се“.

1. Заключение и препоръки

1.1 ЕИСК приветства факта, че ЕС разполага с въведена цялостна рамка, развита в икономически и социален аспект, която допълва европейските многогодишни стратегии, адаптирани от държавите членки към ситуацията в съответната държава. При все това ЕИСК счита, че съществуват трудности, пропуски и нови предизвикателства, които трябва да бъдат решени.

1.2 ЕИСК приветства намерението на Комисията да се съсредоточи върху превенцията, опростяването на правилата — без да се поставят под въпрос съществуващите равнища на защита — и съответното спазване на тези правила. Стратегията трябва да гарантира баланса между високо равнище на защита и административната тежест върху предприятията.

1.3 ЕИСК приветства голямото внимание, отделено от Комисията, на МСП както и предоставяните им консултации, информация и насоки посредством ИКТ и укрепването на сътрудничеството между публичните служби в помощ на МСП.

1.4 Комитетът счита, че по-доброто обучение на инспекторите по труда и увеличаването на техния брой е от съществено значение, тъй като в приблизително половината държави членки не е достигнат минимумът, препоръчан от Международната организация на труда (един инспектор на 10 000 работници).

1.5 ЕИСК препоръчва на Комисията, предвид необходимостта от изграждане на култура на превенция сред младите хора, наскоро дипломираните, стажантите и обучаващите се работници, да приеме мерки, за да може тези лица да получават информация, както и подходящо и практическо обучение.

1.6 Комитетът също така отчита ролята на инвестициите в областта на превенцията и споделя изцяло мнението, че не само предприятията, а и държавите членки следва да вземат участие в тях. Призовава за увеличаване на инвестициите от страна на предприятията и на държавите членки, като се гарантира участието на работниците.

1.7 ЕИСК подчертава трудностите, регистрирани в ЕС по отношение на наличието на данни, и призовава Комисията спешно да си осигури статистически данни и показатели, които да отчетат, по-конкретно, пола и жизнения цикъл на работника. Списъкът с професионалните заболявания, включително злополуките през работно време, и правилата за пренос и статистически анализ на данните трябва да бъдат регулирани и публикувани в рамките на ЕС. Препоръчва да се активизира и популяризира широко дейността на специализираните агенции, като изразява желание разпространението на информация и добри практики да допринесе за по-висока култура на превенция. Счита, че трябва да се задълбочи проучването на новите рискове и да се подготвят подходящи мерки (от законодателен или друг характер) в съответствие с резултатите от проучването.

1.8 ЕИСК счита, че участието на работниците и на всички социални партньори на всички равнища и на работното място е от ключово значение за ефективното изпълнение на стратегията. Призовава Комисията да активизира обсъжданията и консултациите със социалните партньори и да бъдат разработени съгласувани действия. Държавите членки следва да насърчават социалния диалог и колективните трудови договори.

1.9 Комитетът изразява недоволството си от това, че Комисията не е определила количествено измерими цели на европейско равнище по отношение на трудовите злополуки и професионалните заболявания, и препоръчва на държавите членки да включат количественото определяне в рамките на своите национални стратегии.

2. Значение на здравословните и безопасните условия на труд

2.1 Стратегическото значение на здравословните и безопасните условия на труд в Европа е заложено в самия Договор за функционирането на Европейския съюз, който изрично разглежда този въпрос в членове 151 и 153, по-специално за постигане на хармонизация по отношение на подобряването на условията на труд.

2.2 Въпреки скорошно проучване на Евробарометър, което показва, че мнозинството от запитаните (85 %) са доволни от здравословните и безопасните условия на работното си място, а 77 % твърдят, че на работното си място разполагат с информация и/или обучение в тази област, здравето и безопасността на работното място могат да бъдат подобрени в рамките на ЕС, тъй като сегашната ситуация е много тревожна: всяка година в ЕС над 4 000 работници умират вследствие на трудови злополуки, а над 3 милиона претърпяват тежки трудови злополуки, водещи до повече от 3 дни отсъствие от работа. Приблизително всеки четвърти работник счита, че здравето и безопасността му са изложени на риск по време на работа или че работата му оказва преобладаващо отрицателно влияние върху здравето му. В Германия 460 млн. дни отсъствие по болест са довели до загуба на производителност, възлизаща на 3,1 % от БВП, а в Обединеното кралство нетните разходи на държавата възлизат на 2 381 млн. паунда за периода 2010 — 2011 г.

2.3 Според МОТ през 2008 г. в ЕС са били регистрирани около 160 000 смъртни случая, свързани с професионални заболявания, като раковите заболявания са основната причина за смърт (приблизително 96 000 случая). Смята се, че в Европа на всеки 3,5 минути умира по един човек вследствие на трудова злополука или професионално заболяване. Въпреки това Европа остава в челните редици в областта на здравето и безопасността на работното място.

2.4 Средствата за здравословни и безопасни условия на труд трябва да се разглеждат като инвестиция, а не само като разход. Впрочем Комисията посочва, че според последните изчисления инвестициите в тази област могат да генерират висок процент на рентабилност от средно 2,2, като варира в интервала от 1,29 до 2,89. От друга страна, се посочва, че липсата на добри условия на труд води до разходи за предприятията, както и, че в някои страни застрахователните премии са по-ниски за предприятията, в които няма трудови злополуки.

2.5 Въпреки относителния успех на европейската стратегия относно здравословните и безопасните условия на труд за периода 2007–2012 г.⁽¹⁾, изясняването на правилата на ЕС и по-активното участие на държавите членки, целта за намаляване на професионалните заболявания не е постигната и са налице огромни пропуски в малките и средните предприятия, които изпитват големи трудности при изпълнението на регулаторните изисквания поради недостига на финансови ресурси и на технически и човешки капацитет. Към отрицателните аспекти могат да бъдат причислени по-слабата превенция на професионалните заболявания и свързаните с работата заболявания, недостигът на статистически данни и мониторинг, липсата на взаимодействие между здравето и безопасността на работното място с околната среда и химикалите, както и слабо участие на социалните партньори. Още по-ограничена е информацията относно здравето и безопасността на работниците в сектори с недеklarиран и нетипичен труд (по-специално в някои селскостопански предприятия, в индустрията и услугите), работата от разстояние, работата като самостоятелно заето лице и услугите в домакинството.

2.6 Следва да се отбележи, че намаляването на броя на трудовите злополуки в Европа през последните години вероятно се дължи частично на спада на заетостта в сектори с висок риск, предвид това, че като цяло в държавите членки е имало значителни съкращения в областта на здравето и безопасността на работното място, по-специално в дейностите, свързани със законодателството, проверките и превенцията.

2.7 Комитетът е съгласен с определянето на основните предизвикателства, пред които е изправен ЕС, и заедно с Комисията изисква решителни политики и мерки за справяне с тези предизвикателства: подобряване на степента на прилагане от държавите членки на действителни и ефикасни мерки за превенция на риска чрез укрепване на капацитета на МСП, подобряване на превенцията на свързаните с работата заболявания чрез намаляване на съществуващите, новите и възникващите рискове и на последно място, прилагане на логична и ефикасна реакция на демографските промени.

⁽¹⁾ Между 2007 и 2011 г. трудовите злополуки в ЕС, налагащи над 3 дена отсъствие от работа, са намалели с 27,9 %.

2.8 Съгласуваните усилия на държавите членки водят до намаляване на професионалните заболявания и на трудовите злополуки, но и защитават инвестициите в човешки ресурси, като предотвратяват потребностите от здравни грижи и нарастването на социалните разходи, и по този начин се насърчава благосъстоянието на европейското общество.

3. Контекст на европейската стратегия за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2014 — 2020 г.

3.1 Достойните здравословни и безопасни условия на труд, в духа на стратегията „Европа 2020“ могат да допринесат значително за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Стратегическата рамка и регламентите на Европейския съюз, заедно с националните стратегии и правила, са гаранция за опазване на здравето и безопасността на работниците. Комитетът изразява съжаление относно забавянето на настоящото съобщение, както и от факта, че не са взети под внимание предложенията от становището, прието единодушно от Консултативния комитет по безопасност и здраве, което представя тристранно различните интереси на ЕС.

3.2 ЕИСК изразява съжаление, че в съобщението на Комисията не се предвижда деблокиране на законодателството, по-специално по отношение на проблемите с опорно-двигателния апарат и преразглеждането на съществуващата директива относно защитата на работещите от рискове, свързани с експозицията на канцерогенни вещества. Комитетът също така отбелязва липсата на референции за създаване на правна рамка за предвиждане на измененията, въпрос, който вече е повдиган от Европейския парламент. ЕИСК приканва Комисията спешно да намери решение на тези въпроси.

3.3 ЕИСК, който своевременно приветства европейската цел за намаляване на броя на трудовите злополуки с 25 % ⁽²⁾, може само да изрази съжалението си от липсата на количествено измерение на тази цел за периода 2014 — 2020 г. ЕИСК също така беше критикувал липсата на съпоставима цел за намаляване на професионалните заболявания, липса, която се забелязва и в настоящото съобщение и поради това също заслужава неодобрение. Счита, че развиването на европейски статистически инструменти, свързани с трудовите злополуки, професионалните заболявания и излагането на различни професионални рискове, е от съществено значение.

3.4 Социалните партньори и обществото като цяло отбелязват широко необходимостта от по-добро прилагане на европейските и националните стандарти и закони. ЕИСК счита, че е наложително да се увеличи капацитетът на микропредприятията и МСП да прилагат ефективни и ефикасни мерки за превенция на риска, в рамките на прилагането на законодателството. Това са приоритетни действия, които трябва да се подкрепят от публични политики за допълнително насърчаване, подкрепа и персонализирани технически съвети.

3.5 Технологичните иновации и новите форми на организация на труда, включително новите режими на нетипична заетост, създадоха нови ситуации с нови предизвикателства, но също така и нови рискове, които все още не са точно определени. Сред неотложните задачи са определянето на тези рискове и тяхното предотвратяване, както и дефинирането на настоящи и нови професионални заболявания. От съществено значение е спешно да се намерят решения чрез актуализиране на съществуващото или чрез ново законодателство, съответстващо на установените рискове.

3.6 Постигнатият напредък по отношение на продължителността на живота промени демографската структура на населението в Европа, но това не означава автоматично, че увеличената продължителност на живота е съпътствана от добро здраве. Условията на труд играят важна роля при здравословните проблеми, които се увеличават с възрастта, особено вследствие на кумулативния ефект на някои професионални рискове. По-добрата превенция още в началото на професионалния живот и през целия жизнен цикъл на работника допринася за преодоляване на предизвикателствата, настъпили вследствие на демографските промени. От друга страна, е важно да се финансират проучвания на национално и европейско равнище, за да се идентифицират основните проблеми в тази област.

3.7 ЕИСК счита, че несигурността на работниците и формите на нетипична заетост са се влошили в ЕС и че икономическата криза е принудила някои държави членки и някои социално неотговорни предприятия да ограничат съществено дейностите, свързани с здравословните и безопасните условия на труд. Тази ситуация е неприемлива.

3.8 От друга страна, следва да се подчертае, че някои предприятия — на доброволен принцип и извън законовите им задължения — са предприели мерки и действия в подкрепа на здравето, безопасността и благосъстоянието на своите работници. Социално отговорното поведение на тези предприятия заслужава да бъде отбелязано и подкрепено от Комисията и държавите членки, тъй като допринася за установяване в предприятията в цяла Европа на култура на социална и екологична отговорност.

⁽²⁾ Вж. ОВ С 224, 30.8.2008 г., стр. 88—94.

3.9 ЕС беше изправен пред трайна икономическа стагнация и високи равнища на безработица. Безработицата представлява специален аспект на здравето на работното място, тъй като в определени случаи се свързва с психически заболявания. Освен това работниците, които работят на пазара на недеklarирания труд са изложени в по-голяма степен на повишени рискове и на трудови злоупотреби. ЕИСК е убеден, че освен извършването на структурни инвестиции, подобряването на условията на живот, по-специално по отношение на здравословните и безопасни условия на труд, е изключително важно за устойчивия икономически растеж, насърчването на качествени работни места и социалното сближаване.

4. Общи бележки

4.1 Разработването на общата рамка за здравословни и безопасни условия на труд и ефективното ѝ прилагане в целия Европейски съюз са от ключово значение за устойчивия икономически растеж. Повечето от участниците в общественото допитване, проведено от ЕС ⁽³⁾, потвърждават необходимостта от продължаване на координацията на европейско равнище (93 % от анкетираните) и потвърждават целта за поддържане на високо равнище на съответствие с принципите за здравословни и безопасни условия на труд, независимо от размера на предприятието.

4.2 Въпреки известното подобрене, регистрирано през последните години в няколко държави членки, особено по отношение на трудовите злоупотреби, което също може отчасти да се дължи на спада на заетостта, културата на превенция не е широко разпространена в ЕС. МСП изпитват трудности от гледна точка на ресурси и възможности, които могат да бъдат преодолени само с действия от страна на публичните органи посредством информация, обучение и техническа подкрепа и консултации. Тези действия на публичните органи следва да бъдат съобразени с нуждите на отделните сектори и да бъдат разработени конкретно за всеки един от тях.

4.3 Участието на представители на работниците на равнище предприятие и на работното място при разглеждането на въпроси, свързани с професионалните рискове, е съществена характеристика на социалния диалог. Финансовото подпомагане на предприятията следва да се предоставя само при условие че са спазени стандартите за здравословни и безопасни условия на труд. Опитът на различни европейски страни показва значението на съвместните споразумения, които позволяват да се създадат форми на регионално или секторно представителство и стимулират социалния диалог и превенцията.

4.4 Съществуват празноти в координацията между различните публични служби, които работят в областта на здравословните и безопасни условия на труд. Констатира се известна неефективност и/или недостатъчно използване на механизмите за участие на социалните партньори на всички равнища на договаряне и сключване на конкретни секторни споразумения. Това са все аспекти, които е важно да бъдат подобрени. Установяването на по-организирано сътрудничество между обществените здравни услуги и услугите за превенция на работното място допринася за подобряване на превенцията и улеснява откриването на професионалните заболявания. В държавите членки трябва да бъдат създадени единни центрове за контакт, за да се улесни връзката на публичната администрация с МСП.

4.5 Поради бюджетните затруднения повечето държави членки са намалили отпускането на финансови и човешки ресурси на институциите и организациите, извършващи дейности в областта на здравето и безопасността, по-специално в инспекциите по труда, където се отбелязва чувствително намаляване на проверките и на подпомагането и консултирането на предприятията. ЕИСК призовава за промяна на това напълно неприемливо положение, особено в условията на нарастващ брой нови сериозни рискове и влошаване на условията на живот и безопасност на работниците (увеличаване на психосоциалните рискове, дължащо се отчасти на безработицата и несигурността на работното място).

4.6 Държавите членки следва да насърчават и подпомагат колективното договаряне чрез гарантиране на важна и ефективна роля на социалните партньори в разработването и прилагането на политиките в областта на здравето и безопасността и в насърчването на безопасна и здравословна среда на работното място.

4.7 ЕИСК изразява съжаление за слабия напредък в областта на европейските статистически данни относно здравето и безопасността и подчертава значението и спешната необходимост от дефиниции и единни системи за разпознаване и докладване в рамките на ЕС.

4.8 ЕИСК споделя предположението на Европейския съюз, че участието на социалните партньори на всички нива гарантира ефективност и ефикасност при изготвянето и прилагането на политиките и стратегиите за здравословни и безопасни условия на труд. В този контекст европейските структури за социален диалог и Трестранният консултативен комитет по безопасност и здраве на работното място следва да играят ключова роля. При определяне на своите приоритети Комисията следва да отдава по-голямо значение на неговите предложения, често приемани единодушно.

⁽³⁾ „Public consultation on the new occupational health and safety policy framework“ (Публична консултация относно новата политическа рамка на ЕС в областта на здравословните и безопасни условия на труд), Заетост, социални въпроси и социално приобщаване, юни 2014 г.

4.9 Във връзка с рамковите споразумения, сключвани в рамките на социалния диалог, ЕИСК приканва Комисията в най-кратки срокове да провери тяхната представителност и съответствието им с общностното право, ангажирайки се впоследствие да предприеме необходимите мерки за спазването на споразуменията.

4.10 Комитетът препоръчва държавите членки да използват Европейския социален фонд и другите европейски структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) за финансиране на действия в областта на здравето и безопасността на работното място.

4.11 Комитетът е съгласен с Комисията, че следва по-внимателно да бъде проучено взаимодействието между политиките, свързани със здравословните и безопасни условия на труд, и другите области на публична намеса. Комитетът е твърдо убеден, че в повечето държави членки постигнатият напредък в тази област все още е много слаб.

5. Специфични бележки

5.1 Национални стратегии, прилагане на законодателството и контрол

5.1.1 ЕИСК подкрепя позицията на Комисията относно необходимостта държавите членки, след допитване до социалните партньори, да пристъпят към преразглеждане на националните стратегии в рамките на новата стратегическа рамка на ЕС. Въпреки това Комитетът препоръчва да се пристъпи към по-подробна оценка на въздействието на предишната национална стратегия. Участието на социалните партньори в прилагането на стратегията за периода 2014–2020 г. трябва да бъде от съществено значение за всички държави членки и следва да се намерят еднородни показатели и критерии, които методично да показват степента на прилагане и да позволяват системно наблюдение и оценка.

5.1.2 ЕИСК е съгласен с Комисията, че е необходимо държавите членки, в сътрудничество с Европейската агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA), да създадат база данни за здравето и безопасността на работното място и да провеждат редовни срещи (най-малко веднъж на две години), в рамките на EU-OSHA, Консултативния комитет по безопасност и здраве на работното място (ККБЗ) и Комитета на старшите инспектори по труда (КСИТ).

5.1.3 Предоставянето на финансова и техническа подкрепа за прилагане на онлайн инструмента за оценка на риска (OiRA) и други базирани на ИТ инструменти в държавите членки следва да се счита за съществено важно и да се съсредоточи върху приоритетни сектори. EU-OSHA следва да увеличи своите финансови и човешки ресурси, за да бъде в състояние да играе решаваща роля. Комитетът изразява съжаление, че държавите членки използват много ограничено ЕСФ за финансиране на дейности в областта на образованието и обучението.

5.1.4 Определянето на добри практики и конкретни насоки, по-специално за малките и средните предприятия, трябва да бъде съобразено със специфичните условия в секторите и със стопанската дейност, извършвана от съответното предприятие, като EU-OSHA следва да увеличи намесата си в тези области и да насърчава културата на превенция.

5.1.5 В някои държави членки трябва да се подобри съвместната дейност между инспекцията по труда и предприятията, особено що се отнася до информация, консултации, възникващи нови рискове, улесняване на прилагането на законодателството и определяне и възпиране на недеklarирания труд. Затова е изключително важно инспекциите по труда да разполагат с повече ресурси и експертни знания.

5.1.6 ЕИСК подкрепя действията за оценка на програмата за обмен/обучение на инспектори по труда и предприемането на мерки за засилване на сътрудничеството между службите на инспекциите по труда в рамките на КСИТ.

5.1.7 ЕИСК изразява съгласие с позицията на КСИТ по въпросите за здравето и безопасността като стратегически приоритет на ЕС, по-специално относно проблемите на опорно-двигателния апарат, болестите с дълъг латентен период (професионални ракови заболявания и хронични заболявания като белодробните заболявания, дължащи се на упражняваната професия), правилното прилагане на REACH, и психосоциалните рискове, свързани с работата⁽⁴⁾. По отношение на МСП е уместно да се подобри компетентността в областта на здравето и безопасността, да се спазват в по-голяма степен изискванията, да се предоставят достъпна и актуална информация и насоки и да се действа така, че големите предприятия да поемат отговорността си за подобряване на резултатите на МПС, с които си взаимодействат.

⁽⁴⁾ „Стратегически приоритети на ЕС, 2013—2020 г.“, док. 2091_FR, февруари 2012 г.

5.2 Опростяване на законодателството

5.2.1 ЕИСК счита, че евентуалното опростяване на действащото законодателство не може по никакъв начин да застраши настоящите равнища нито постоянното подобряване на здравословни и безопасни условия на труд на европейските работници. Обществената консултация, организирана от ЕС, подчертава различията в мненията на социалните партньори относно опростяването на действащото законодателство чрез включване на нов европейски политически инструмент: 73,4 % от организациите на работници са против това опростяване, докато само 4,3 % от организациите на работодателите се обявяват против опростяване на законодателството⁽⁵⁾. От всички анкетирани (общо 523), 40,5 % подкрепят опростяването, 46,1 % са против, а 13,4 % нямат мнение. При все това ЕИСК счита, че някои административни тежести за предприятията могат да бъдат намалени, без това да се отрази на здравословните и безопасни условия на труд на работниците.

5.2.2 Следва да се отбележи, че според Европейското изследване на предприятията по отношение на новите и нововъзникващите рискове (ESENER) основните причини, поради които предприятията предприемат действия в областта на здравето и безопасността на работното място, са „изпълнението на правните задължения“ (90 %), „натискът от страна на работниците“ (76 %) и „натискът от страна на инспекциите по труда“ (60 %), като всички тези елементи са подложени на силен натиск. От друга страна, това проучване показва, че едва 37 % от предприятията, които не извършват редовно проверки за безопасност, са посочили „прекалено сложните правни задължения“ като причина за това.

5.2.3 ЕИСК препоръчва определянето на евентуално опростяване и/или намаляване на ненужната административна тежест за предприятията, вследствие на планирания анализ на действащото законодателство, да бъде резултат от широк дебат с участието на социалните партньори и преговори с тях на всички равнища. Комитетът обръща внимание на член 153 от Договора, който предвижда, че европейското законодателство установява минималните условия и дава възможност на държавите членки да запазят или да приемат правила, които да гарантират по-добра защита на работниците. Това допринася за подобряване на напредъка и позволява да се предвидят европейски инициативи, както е видно от забраната на азбеста в много държави членки, преди подобно решение да бъде прието от Комисията.

5.3 Нови и нововъзникващи рискове

5.3.1 Налице е силна необходимост от задълбочаване на научните познания в областта на новите рискове с цел предотвратяване на заболяванията, свързани с работата, и професионалните заболявания, като усилията следва да бъдат съсредоточени на равнище ЕС. По-доброто взаимодействие/координиране между европейските и националните институции е от съществено значение, за да се намерят подходящи начини за определяне на стратегии и законодателни мерки за справяне с новите и възникващите рискове. Предвид съществуващите институции, Комитетът не вижда необходимост от създаване на нова научна организация за независима консултация.

5.3.2 ЕИСК многократно се позовава на необходимостта да се осигурят по-добри условия за здравето и безопасността на определени категории работници (младежи, жени, възрастни работници, мигранти, работници на нетипични трудови договори и работници с увреждания) и да се преодолеят новите проблеми, произтичащи от промени в организацията на работата (по-специално стресът и професионалните психични заболявания), теми, които са широко признати от държавите членки, социалните партньори и обществото. ЕИСК счита, че тези проблеми трябва да бъдат разгледани, тъй като се увеличават и пораждаат икономически и социални разходи. Трябва да се подчертае, че принципът на равенство между половете позволява здравните политики на работното място да се съчетаят с напредъка в областта на равенството.

5.4 Статистически данни

5.4.1 Острият недостиг на надеждни, навременни и съпоставими статистически данни на европейско равнище е един от ключовите въпроси, свързани със здравето и безопасността на работното място. Следва да се намери изход от тази жалка ситуация, която незнайно защо се е проточила с години. ЕИСК подкрепя действията на Комисията за преодоляване на тези трудности. Комисията и държавите членки следва да приемат решаването на тези трудности за приоритетно и да изготвят, защото могат, ако се договорят, по-подробна статистика, адаптирана към националния контекст. Сътрудничеството със СЗО с цел разширяване на набора от данни за ICD-10 ще позволи използването на бази данни в областта на здравеопазването, което ще даде възможност за по-бързо и по-ефективно събиране на данни.

5.4.2 Комитетът изразява съжаление, че е прекратено воденето на европейска статистика на професионалните заболявания, и призовава за възобновяване на статистическите проучвания относно експозицията по време на работа на канцерогенни вещества, както е случаят с проекта CAREX, разработен през 90-те години. Комитетът счита за положителни неотдавнашните усилия на Комисията за създаване на база данни и за изготвянето на модел, даващ възможност за оценка на професионалната експозиция на редица опасни химически продукти в държавите — членки на ЕС, и в страните от ЕАСТ/ЕИП (проект HAZCHEM).

⁽⁵⁾ „Public consultation on the new occupational health and safety policy framework“ (Публична консултация относно новата политическа рамка на ЕС в областта на здравословните и безопасни условия на труд), юни 2014 г.

5.5 Сътрудничество с международни институции

5.5.1 ЕИСК счита, че следва приоритетно да се засили сътрудничеството с международни организации, по-специално с МОТ, СЗО и ОИСР, за да се намалят трудовите злоупотреки и професионалните заболявания в световен мащаб.

5.5.2 Особено внимание следва да се обърне на пропуските в областта на здравето и безопасността на работното място в глобалните вериги за доставки, като по този начин се допринесе за по-безопасни работни места не само в Европа, а на всички континенти. Този въпрос следва да бъде включен в споразуменията на ЕС, като се гарантира спазването на конвенциите и препоръките на МОТ от страна на партньорите в ЕС. Комитетът припомня предишните становища относно азбеста и отправя искане към Комисията да приеме конкретна позиция за забрана на азбеста в световен мащаб.

5.5.3 ЕИСК препоръчва на държавите членки да прилагат международните стандарти и конвенции, а Комисията следва да изготвя систематични доклади относно ефективното прилагане от страна на държавите членки.

Брюксел, 11 декември 2014 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Henri MALOSSE

ПРИЛОЖЕНИЕ

към становището на Европейския икономически и социален комитет

По време на разискванията бяха отхвърлени следните предложения за изменения, въпреки че получиха най-малко една четвърт от подадените гласове:

Параграф 1.8

се изменя, както следва:

„ЕИСК счита, че участието на работниците и на всички социални партньори на всички равнища и на работното място е от ключово значение за ефективното изпълнение на стратегията. Призовава Комисията да активизира обсъжданията и консултациите със социалните партньори и да бъдат разработени съгласувани действия. Държавите членки следва да насърчават социалния диалог по въпросите на здравето и безопасността между работодателите и представителите на работниците и колективните трудови договори.“

Резултат от гласуването:

Гласове „за“:	66
Гласове „против“:	143
Гласове „въздържал се“:	17

Параграф 3.2

се изменя, както следва:

„ЕИСК изразява съжаление, че в съобщението на Комисията не се предвижда деблокиране на законодателството, по-специално по отношение на проблемите с опорно-двигателния апарат и преразглеждането на съществуващата директива относно защитата на работещите от рискове, свързани с експозицията на канцерогенни вещества. ~~Комитетът също така отбелязва липсата на референции за създаване на правна рамка за предвиждане на измененията, въпрос, който вече е повдиган от Европейския парламент. ЕИСК приканва Комисията спешно да намери решение на тези въпроси.~~“

Резултат от гласуването:

Гласове „за“:	60
Гласове „против“:	141
Гласове „въздържал се“:	13

Параграф 3.5

се изменя, както следва:

„Технологичните иновации и новите форми на организация на труда, включително новите режими на нетипична заетост, създадоха нови ситуации с нови предизвикателства, ~~но също така могат~~ понякога да породят някои, включително и нови рискове, които все още не са точно определени. Сред неотложните задачи са определянето на тези рискове и тяхното предотвратяване, както и дефинирането на настоящи и нови професионални заболявания. От съществено значение е спешно да се намерят решения ~~чрез~~ за актуализиране на съществуващото или чрез ново законодателство, съответстващо на установените рискове.“

Резултат от гласуването:

Гласове „за“:	77
Гласове „против“:	140
Гласове „въздържал се“:	10

Параграф 3.9

се изменя, както следва:

„ЕС беше изправен пред трайна икономическа стагнация и високи равнища на безработица. Безработицата представлява специален аспект на здравето на работното място, тъй като в определени случаи се свързва с психически заболявания. Освен това работниците, които работят на пазара на недеklarирания труд, могат в някои случаи да бъдат ~~са~~ изложени в по-голяма степен на повишени рискове и на трудови злоупотреби. ЕИСК е убеден, че освен извършването на структурни инвестиции, подобряването на условията на живот, по-специално по отношение на здравословните и безопасни условия на труд, е изключително важно за устойчивия икономически растеж, насърчаването на качествени работни места и социалното сближаване.“

Резултат от гласуването:

Гласове „за“:	62
Гласове „против“:	145
Гласове „въздържал се“:	10

Параграф 4.6

се изменя, както следва:

„Държавите членки следва да насърчават и подпомагат социалния диалог между работодателите и представители на работниците ~~колективното договаряне~~ чрез гарантиране на важна и ефективна роля на социалните партньори в разработването и прилагането на политиките в областта на здравето и безопасността и в насърчаването на безопасна и здравословна среда на работното място.“

Резултат от гласуването:

Гласове „за“:	66
Гласове „против“:	141
Гласове „въздържал се“:	17
